

Kulturredaktör
Eva Åström
0920-26 29 05
eva.astrom
@kuriren.com

Skåda tidens mänskliga kaos

TEATER I lördags var det Skandinavienpremiär på föreställningen "Den stora elden" på Norrbottensteatern i Luleå. Andreas Hoffsten såg föreställningen och är full av beundran inför alla medverkande. "Jag känner mig in i märgen glad över att ha fått chansen att skåda vår tids mänskliga kaos", skriver han bland annat. **16**

Mikael Odhag, en av fyra berättare, i föreställningen "Den stora elden" som hade Skandinavie premiär på Norrbottensteatern i lördags.

FOTO: PRESSBILD

Var och en är sig själv närmast

Teaterns och konstens roll i ett samhälle stod helt plötsligt alldeles tydlig och självklar på Norrbottensteatern i lördags när premiären på "Den stora elden" väl var avklarad. Den tyske dramatikern Roland Schimmelpfennig har skrivit en episkt anlagd historia om ett par byar på var sin sida om en bäck i en dalgång och om hur människorna som bor där reagerar och betar sig när den ena byn drabbas av naturens förödande krafter medan den andra skonas. Och det är inte så att de likt Runebergs bonde Paavo säger till sin hustru: Blanda du till hälften bark i brödet, ty förfusen står vår granne åker! Nej, var och en är sig själv närmast, se där vår tids credo effektivt blottlagd i all sin trista girighet.

Det är förstås inte särskilt långsökt att tolka föreställningen som en spegel av dagens europeiska verklighet via dessa bägge byars mikrokosmos av den stora

”Det var rent djävulskt bra!

Andreas Hoffsten, Norrbottens-Kurirens recensent

Teater

Den stora elden

Manus: Roland Schimmelpfennig
Översättning: Ulf Peter Hallberg
Regi & koreografi: Michaela Granit
Scenografi & kostym: Karin Lind
Mask: Isabel Löfgren Roberts
Skulpturer: Karin Lind
Ljusdesign: Åke "Donken" Karlsson
Medverkande: Mikael Odhag, Nora Bredefeldt, Maja Runeberg, Olof Yassin
Norrbottensteatern lördag 13 oktober klockan 19

världen. Ett slags parabel i biblisk tonart. Och låt det vara sagt, jag känner mig in i märgen glad över att ha fått chansen att skåda vår tids mänskliga kaos, vår tids politiska brist på mod så genuint och upprörande naket skildrat så som här på Norrbottensteatern. Det var rent djävulskt bra! En sceniskt gestaltad syndaflojd som kunde ha legat som ett bonusmaterial till FN's klimatpanel IPCC's rapport om tillståndet i världen, publicerad alldeles nyligen.

Som gammal journalist

har Schimmelpfennig en stark fingertoppskänsla för stoffet, han vet att bygga konflikter utifrån motsättningar mellan rik och fattig, mellan utsugare och offer, kort sagt ett mentalt eko av dagens Europa. Det sägs därtill att han stimulerades till pjäsen av den tyske 1500-talsmålaren Pieter Bruegels tavlor av sin tids enkla liv. Spetsat med några rejäla nypor europeisk populism får jag förmoda. Onekligen en udda men mycket intressant kombo. Och Brecht finns tveklöst med i bagaget – och sämre förebilder kan man ha! – tryfferat med några snygga blinkningar till den stora europeiska teatertraditionen

Regissören tillika koreografen Michaela Granit har tillsammans med scenografen Karin Lind skapat en föreställning med driv, fint rytmiserat med inslag av hjärtekrossande (förlåt klichén) scener där vi alla i publiken säkert skapade våra egna associationer. Scenografin är bitvis magisk med sina fantasieggande filmiska inslag. Musiken både smeker och förstärker men glider stundtals

Nora Bredefeldt i föreställningen "Den stora elden".

FOTO: PRESSBILD

lväg på eget håll och lägger djärva motbilder – ett som vanligt prima hantverk av Tomas Isacson, en av teaterns klippor.

Ensemblespelet fungerar utmärkt vilket förstås är ett måste i den här typen av berättarteater utan egentlig dialog. Det kräver ett lyssnande och känsla för tajming och bägge fanns där. Till synes sömlöst glider de fyra aktörerna in och ut ur sina många olika roller. Och Olof Yassin och Nora Bredefeldt, för att bara ta några exempel, lyser när de klär den unga kärleken i längtan och lust. Maja Runeberg ser till – som det smärre kärnkraftverk hon är – att tem-

pot hålls, att pjäsens intensitet är intakt. Och Mikael Odhag slutligen, har ett par etsande skarpa scener där han ger gestalt åt den smygande dissonans som drabbar denna från början kornfäldsdoftande lustgård (vi är ju i Tyskland och ni vet ju vad korn används till).

Så hur ska vi leva på jorden? Är freden möjlig, frågar sig Schimmelpfennig. Varför blev det så att säga på detta viset? Ja, teatern ställer i bästa fall viktiga frågor, lirkar sig in i sin publiks själsliga gömmor. Men några svar fick vi inte och ska heller inte få. Svaren får vi själva formulera.

Andreas Hoffsten